

VÍCTOR-M. AMELA IMA SANCHIS LLUÍS AMIGUÉ

Col·labora: **CaixaBank**

Tomás Montalvo, biòleg que lluita contra els mosquits

Tinc 45 anys. Soc de Sant Feliu de Llobregat. Soc biòleg. Estic casat amb l'Esther i tinc tres fills, en Pol (14), la Laura (10) i l'Ona (8). Política? 'One health'. Com a tècnic de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, coordino el Programa de Vigilància i Control de Mosquits

“El mosquit tigre va venir en el maleter d'un cotxe”

MONTSE GIRALT

Contra les larves

Montalvo em cita al parc de la Ciutadella, on em mostra un forat en el tronc d'un arbre que reté aigua de pluja: un lloc idoni perquè hi criïn larves de mosquit tigre. Me les ensenya també a l'aigua continguda en una càpsula transparent: sortiran aquests dies de caloreta. Montalvo ho sap tot sobre mosquits -també sobre els ocells

Per què el mosquit pica més unes persones que d'altres?

No és perquè tinguin la “sang dolça”. Els sensors del mosquit detecten quin cos emet més calor, quina respiració exhala més CO₂, i quines glàndules sudorípares traspuen més àcid làctic: tot això atreu el mosquit.

Misteri resolt!

I el brunzit al volar és característic del mosquit comú, mentre que el mosquit tigre quan vola és silenciós.

Com puc foragitar els mosquits?

Posa't repel·lent quan surtis al jardí, i que no entrin a casa: tela mosquitera.

I repel·lents d'ultrasons?

Falòrnies! I encara cal estudiar-ne millor els efectes secundaris.

I repel·lents químics?

No s'han de posar al costat del capçal del llit. I cal ventilar bé la casa.

Què es pot fer per frenar a Barcelona el mosquit tigre?

Fem campanya perquè els particulars eliminin dels seus jardins, patis i balcons qualsevol receptacle d'aigua: plats de testos, pots, figuretes de jardí... I res de posar aigua a les flors de plàstic, als nínxols del cementiri!

D'acord.

De la via pública se n'ocupa el meu equip: fa deu anys vam descobrir que a Barcelona hi havia 76.000 embornals (reixetes de recollida d'aigües) que retenien aigua i n'afavorien la cria. I l'Ajuntament els canvia.

Quant de temps viu un mosquit tigre?

Una setmana, aproximadament.

I quin radi d'acció cobreix?

Uns 200 metres. Li agraden els llocs foscos i càlids, com un maleter de cotxe: a dins hi pot

Per que el preocupa el mosquit tigre? Aquests dies estan en fase larvària i aviat començaran a volar. I poden transmetre arbovirus als humans.

Arbovirus?

Virus transmissibles per artròpodes: mosquits, xinxes, paparres, paneroles...

Quines malalties poden provocar?

Dengue, zika, chikungunya, febre groga, malària, meningitis.

Estic en perill?

Per evitar-ho, coordino un programa a Barcelona que localitza i mata larves en aquesta fase aquàtica, abans que passin a fase aèria.

Com les mata?

En aquesta aigua aboquem un compost biològic, l'esporeja *Bacillus turingensis*, que destrueix la larva, sense danyar el medi ambient ni la salut humana. Toca fer-ho ara, abans que emergeixin i arrenquin a volar. I a picar.

Em pica un mosquit tigre: què faig?

Comunica-ho a l'aplicació mòbil Mosquito Alerts, o a www.aspb.cat, i actuarem en aquella zona. I evita gratar-te la picada, per no empitjorar-la: aplica-hi un glaçó!

Per què sentim aquesta coïssor?

Inoculen un anestèsic i un anticoagulant, i els nostres anticossos s'activen: d'aquí la inflamació i la picor. El gel l'esmoreeix.

I el mateix si pica el mosquit comú?

Sí. El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) vola per baix, pica a les cames. El mosquit comú (*Culex pipiens*) volamés amunt...

I dona la tabarra a la nit...

Encén el llum: el veuràs apostat a prop del sostre. En la foscor, a dalt, els sensors del mosquit rastregen el millor hoste a qui picar. Elimina'l... procurant no estampar la paret amb la sang que porta a l'estómac.

Sang extreta d'una altra persona?

Hem analitzat aquesta sang: el 18% prové d'humans, la resta és sang de colom, gos, tórtora...

Ecs!

El mosquit tigre, en canvi, s'alimenta només de sang humana.

Només piquen els mosquits femella?

És veritat. La femella necessita la proteïna de la sang per fabricar el centenar d'ous que pondrà en mig centenar de llocs.

I què fa el mosquit mascle?

Fecundar totes les femelles que pot. Deixa una massilla al conducte de la femella que impedeix que cap altre mascle la cobreixi.

que viu a Barcelona, i em proporciona una conversa una mica inquietant..., però confio que útil. Montalvo m'insisteix que la col·laboració de tots els ciutadans en el seu entorn privat és clau per triomfar en el control del mosquit tigre i les seves molèsties.

Amb ciència, l'Agència de Salut Pública de Barcelona vetlla per nosaltres: www.aspb.cat

viatjar quilòmetres. Així va arribar aquí!

D'on prové el mosquit tigre?

Del Sud-est Asiàtic. Va arribar a Albània l'any 1979, en un carregament de pneumàtics: abans de ser embarcats va ploure al port, hi va entrar aigua i s'hi van criar larves.

Hi ha mosquits tigre per Europa?

Es va escampar per la Mediterrània, per tot Itàlia des dels anys noranta, a part de Suïssa, i a Catalunya des del 2004... Va arribar a Sant Cugat a la cabina d'un camió o al maleter d'un cotxe, des d'Itàlia o Suïssa.

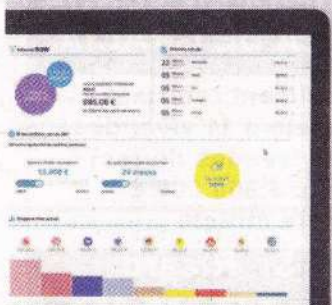
Se m'està acudint un thriller políticocientíficofiscal...

I un altre cotxe el va baixar des de Sant Cugat al barri d'Horta-Guinardó: era una persona que tenia cases amb jardí als dos llocs i el mosquit tigre va viatjar amb ell.

Pot ser que rebem a Barcelona alguna altra varietat de mosquit?

Sí: està avançant cap aquí el mosquit *Aedes aegypti*: és vector de febre groga i dengue. Estic ben atent... Ja va viatjar fins aquí al segle XVIII, va arribar en vaixells des de Centreamèrica i va provocar dengue i febre groga. Aquell mosquit va provocar, l'any 1800, la mort de 20.000 barcelonins...

VÍCTOR-M. AMELA

El préstec que vols, ara

des de qualsevol lloc

now

La concessió de l'operació està subjecta a l'anàlisi de la solvència i de la capacitat de devolució del sol·licitant, en funció de les polítiques de risc de l'entitat. NRI: 2501-2018/09681

 CaixaBank